

*Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην εποχή
της δημοκρατίας
του Στάθη Μπάλια (επιμ.)*

εκδ. Παπαζήση, 2004

σελ. 280

ISBN 960-02-1766-1

Η έννοια της ιδιότητας του (ενεργού) πολίτη συναντάται ολοένα και περισσότερο τόσο στα θεωρητικά κείμενα για την εκπαίδευση ενηλίκων και τη διά βίου μάθηση όσο και στα κείμενα πολιτικής εθνικών και υπερεθνικών οργανισμών. Άλλωστε το έτος που διανύουμε έχει ανακηρυχθεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης, «Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργών Πολιτών μέσω της Εκπαίδευσης» (2005 – European Year of Citizenship through Education). Η ιδιότητα του πολίτη ως πεδίο επιστημονικού και ερευνητικού προβληματισμού εμφανίζει αυξημένο ενδιαφέρον κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες, παράλληλα μάλιστα με την ανάπτυξη των θεωρητικών προσεγγίσεων για τη διά βίου μάθηση και εκπαίδευση. Σε πρόσφατα κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής («Μνημόνιο για τη Διά Βίου Μάθηση» και «Κάνοντας Πραγματικότητα έναν Ευρωπαϊκό Χώρο Διά Βίου Μάθησης»), η δημιουργία ενεργών πολιτών αναγορεύεται σε βασικό στόχο των πολιτικών προώθησης της διά βίου εκπαίδευσης.

Στο βιβλίο του *Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην εποχή της δημοκρατίας*, ο Σ. Μπάλιας επιχειρεί μια διεξοδική παρουσίαση και κριτική ανάλυση των ζητημάτων που συνδέονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, από την εποχή της αρχαίας αθηναϊκής δημοκρατίας μέχρι τις μέρες μας. Στο τελευταίο, μάλιστα, κεφάλαιο του βιβλίου («Τα ανθρώπινα δικαιώματα ως οικουμενικό αίτημα και η παιδευτική τους επικαιρότητα»), ο συγγραφέας πραγματεύεται το θέμα της σύνδεσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ιδιότητας του πολίτη με τον εκπαιδευτικό θεσμό.

Αν η οικοδόμηση δημοκρατικότερων κοινωνιών περνάει μέσα από τη γνώση, την πληροφόρηση, την απόκτηση δεξιοτήτων ζωής και κοινωνικών δεξιοτήτων (life and social skills), τότε η εμπάθυνση όλων όσοι ασχολούνται με την εκπαίδευση –και ιδιαίτερα με την εκπαίδευση ενηλίκων– στα ζητήματα που τίθενται στο βιβλίο αυτό είναι απαραίτητη. Όπως χαρακτηριστικά σημειώνει ο συγγραφέας, «η συμβολή της εκπαίδευσης στη διαμόρφωση μιας νέας ιδιότητας του πολίτη που να ενσωματώνει την ιδέα του ανθρώπου και τα οικουμενικά δικαιώματα που απορρέουν από αυτή δεν θα μπορέσει να ευοδωθεί, αν η ίδια η εκπαίδευση δεν έχει ένα εξίσου οικουμενικό περιεχόμενο και έναν εξίσου οικουμενικό προσανατολισμό».

Θανάσης Καραλής